

6th scientific conference of recent achievements in Iranian management studies, accounting and economics

ششمین کنفرانس علمی دستاوردهای نوین در مطالعات علوم مدیریت، حسابداری و اقتصاد ایران

رفتار شهروندی سازمانی و اثرات آن بر عملکرد کارکنان و سازمان

* خدیجه سادات برگباف^۱، رضا دیاغ زاده^۲

۱- گارشناسی ارشد رشته حسابرسی، دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع)

۲- گارشناسی مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

چکیده

امروزه موفقیت سازمانها نیازمند توجه بیشتر به منابع انسانی است. سازمان‌ها برای موفقیت، باید به خوبی از توانمندی منابع انسانی خود استفاده کنند که در این بین توجه به رفتار شهروندی سازمانی، دارای اهمیت ویژه بوده، بنابراین در دنیا کنونی، داشتن کارکنی که از نقش و وظایف خود فراتر رفته و رفتار شهروندی سازمانی را به نمایش در آورند، لازمه موفقیت سازمانها است. رفتار شهروندی سازمانی رفتاری است داوطلبانه که از روی میل واشتباق خود کارکنان بدون هیچ گونه انگیزه‌ی بیرونی در جهت پیشبرد هرچه بهتر عملیات سازمانی انجام می‌گیرد و در قبال انجام آن انتظار هیچ پاداشی از سوی سازمان نیست. از آنجا که امروزه این رفتارها جزء‌یابی ناپذیری در مدیریت عملکرد محسوس می‌شود و در جنبه‌های مختلف سازمانی همچون تحقق اهداف سازمان، برتری در میان رقبا و نحوه عملکرد، میزان اثربخشی و موفقیت عملیات سازمان تاثیرگذار است، آموزش و فرهنگ سازی در زمینه شناخت رفتار شهروندی سازمانی کارکنان از سوی مدیران و به کارگیری و تقویت این چنین رفتارهایی برای اداره هرچه بهتر سازمان به مدیران توصیه می‌شود. مقاله حاضر با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای سعی در بیان میزان تاثیر رفتار شهروندی سازمانی بر عملکرد و موفقیت کارکنان و سازمان دارد. نتیجه اینکه رفتار شهروندی و اخلاقی نه تنها به نفع سازمان است بلکه بر روحیه کارکنان هم اثر می‌گذارد و سبب افزایش انگیزه و رضایت شغلی در کارکنان می‌شود.

واژگان کلیدی: رفتار شهروندی سازمانی، عملکرد، اثربخشی، موفقیت، سازمان

۱. مقدمه

بی‌شک دنیای امروز، دنیای سازمان‌هاست و متولیان این سازمان‌ها انسان‌ها هستند. به عبارت دیگر، فلسفه‌ی وجود سازمان متعلقی به حیات انسان است.^[۱] چرا که بخش زیادی از تفاوت‌های میان سازمانهای امروزی به قابلیت و ظرفیت و نوع رفتار منابع انسانی آنها برمی‌گردد.^[۲] نیروی انسانی متعهد به اخلاق‌کاری و ارزش‌های سازمانی نه تنها عاملی برای برتری سازمان نسبت به سازمان دیگر است، بلکه مزیت رقابتی پایداری برای بسیاری از سازمان‌ها تلقی می‌شود.^[۱]

* Email: reza.d251@chmail.ir